

Koraler för kör a cappella är en samling om 22 koralsättningar som **Claude Loyola Allgén** (1920–1990) komponerade mellan oktober 1945 och december 1952. Sex av dessa är uttalat kontrapunktiska. Resterande är traditionellt ackordiska. Av dem spelas här samtliga som är fyrstämmiga. Kännetecknande är en totalt sett ganska dissonant sats, men med plötsliga, oförmedlade språng mellan trånga och spretiga ackord, mellan konsonans och dissonans. Den som är bekant med psalmmelodierna kan vid något tillfälle konstatera att tonsättaren tillåtit sig smärre rytmiska ingrepp. Till dags dato har veterligen endast två av koralerna framförts av kör – om än med stöd eller delvis ersatt av instrument.

Serenade pour pêcheurs – fantasi för talkör, trumpet, saxofon, piano, toms och orkester (1948) började som en liten sång för enstämmig damkör (*In principio erat verbum*) men växte i flera steg. En version inleds med en fyrstämmig harmonisering av första frasen av melodin till Sv. psalm 273, en harmonisering som mot slutet tar en märklig omväg innan den når fram till sista klangen. *Serenade pour pêcheurs* avslutas med samma koral, men nu har de fyra stämmorna dubblerats en tritonus lägre, den är således åttastämmig. Detta koralfragment får här funktion av ritornell, dock med ny klangfärg för varje gång – fattas bara annat!

O Welt, ich muss dich lassen (4/9 - 47), över Heinrich Isaacs *Innsbruck, ich muss dich lassen*, utgör också startpunkt för två variationsverk för stråkkvartett/orkester, då med titeln på latin – *O munde, volo te dimittere*.

Av de 22 satserna i Allgéns koralsamling är två specifikt komponerade för kör eller orgel. **In dulci iubilo** (1952) är en av dem. Eftersom körsatsen är skriven för manskör håller orgeln följaktligen till i de nedre regionerna. Denna koralsättning ligger även till grund för två större orgelverk.

Den icke daterade **Quam oblationem** för trestämmig kör (texten är en nattvardsbön), är egentligen inte en koral, men den blandar på sedvanligt allgénskt manér konsonans och dissonans på det minst klavbundna sätt man kan föreställa sig.

Vad som här kallats **Ackordsekvens** är enbart en harmonisk idé som Allgén skrivit ner i en av sina skissböcker, det rör sig alltså egentligen inte om någon utarbetad komposition. Enbart kvartackord – med ett enda men signifikativt undantag – skrider fram i näranog konstant motrörelse.

Nu vilar hela jorden är en av de tätaste av Allgéns koralsättningar, man kan nästan tala om klangerna som ambulera kluster.

Christe, qui lux es, över en melodi från 600-talet (1948), är en strikt kanon uppbyggd av två parallellorganum, så att överstämmorna förs på kvart- och understämmorna på kvintavstånd. Resultatet präglas av påtaglig kärvhet. För varje repetition av melodin stiger den en helton, ackompanjerad av en dynamisk stegring. Stycket är komponerat för kör eller orgel.

Lars Hallnäs' (f.1950) *Preludier för orgel/tre instrument* (2016–17) är liksom sin föregångare, orgelverket *Derivations* (2013), tio till antalet. Hallnäs beskriver denna senare, strikt symmetriska komposition som en metodövning: ”En metod som handlar om att avstå från linjära sammanhang och att komponera genom successiva approximationer av hela stycket från början”. Han jämför komponerandet med att stenlägga en altan. Den successiva approximationen innebär då att man först lägger en sten i varje hörn, därefter en sten i mitten, därefter stenar mellan de övriga o.s.v.

De fyra första styckena i det här aktuella verket (ursprungligen benämnda etyder) är tillkomna enligt samma metod. Liksom för övrigt även nr. 5 och 6, som dock är rytmiskt unisona, och således de mest koralliknande. De fyra avslutande preludierna är däremot helt linjära, ett slags kanoner som tycks försvinna ut i ett gråmurrigt ingenting i det lägre registret.

Precis som pianoverket *Sommardagar – 8 koraler* (1995) är preludierna studier/övningar i kontrapunktik och harmonik och handlar inte om, eller behandlar inte, något annat än musiken själv. Styckena kan spelas separat liksom i valfri ordning, vilket sker här: nr. 4, 10, 6, 9, 2, 5, 7, 3, 8, 1.

Den dag du gav oss, Gud, är gången (27/7 - 49) återfinns liksom övriga koraler visserligen i 1986 års psalmbok, men nu med en helt annan melodi än den Allgén kände.

O huvud, blodigt sårat (1947) är – bortsett från den expansiva *Christe, qui lux es* – den enda av Allgéns koralsättningar med föreskrivet varierad dynamik.

Si confiteamur peccata nostra är en femstämmig, harmoniskt storslagen körsats som aldrig offentliggjordes men som efter tonsättarens död återfanns i hans skissböcker. Där följs den – attacca! – av *Si dixerimus, quoniam non peccavimus* för enstämmig damkör (7/2 - 49). Båda dessa körverk blev ett par månader senare bärande element i orgelverket *Introitus, Choral och Liturgi*.